



**Protocol Meldcode
kindermishandeling en
huiselijk geweld**

Meldcode met afwegingskader



Algemeen

Per 1 juli 2013 is het onderwijs als een van de sectoren in Nederland verplicht om te werken volgens de afspraken zoals beschreven in de Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling. Belangrijk hierbij is dat iedereen die werkt met kinderen en/of ouders/verzorgers tijdig signalen van zorg leert herkennen. Door snel met ouders/verzorgers rond de tafel te gaan zitten, kunnen lichte zorgen besproken, opgepakt en opgelost worden. Hiermee kan hopelijk voorkomen worden dat een 'gewoon' lastige situatie thuis of op school in de loop der tijd toch ernstiger wordt. De Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling helpt professionals met het signaleren en handelen bij (vermoedens van) huiselijk geweld of kindermishandeling. De meldcode is overigens niet alleen bedoeld voor (vermoedens van) fysiek geweld, maar ook psychisch of seksueel geweld en verwaarlozing.

Verbeterde Meldcode met afwegingskader

Vanaf januari 2019 moeten organisaties in het onderwijs werken met de *verbeterde* Meldcode en het afwegingskader. De verbeterde Meldcode is tot stand gekomen om situaties van onveiligheid beter en eerder in beeld te krijgen. In de Meldcode is in stap 4 en 5 een afwegingskader opgenomen. Het afwegingskader bestaat uit vijf vragen.

In de verbeterde Meldcode is ook de participatie van kinderen opgenomen en in stap 3 is het gesprek met het kind toegevoegd.

De Meldcode

De Meldcode is gebaseerd op drie pijlers: Meldnormen, Situaties van Onveiligheid en de Afwegingsvragen.

1. Meldnormen

In welke situaties moeten beroepskrachten melden? Beroepskrachten binnen het onderwijs zijn verplicht een melding te doen bij Veilig Thuis in de volgende situaties:

1. In alle gevallen van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid en disclosure (onthulling).
2. In alle andere gevallen waarin de beroepskracht meent dat hij, gelet op zijn competenties, zijn verantwoordelijkheden en zijn professionele grenzen, in onvoldoende mate effectieve hulp kan bieden of kan organiseren bij (risico's op) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.
3. Wanneer een beroepskracht die hulp biedt of organiseert om betrokkenen te beschermen tegen het risico op huiselijk geweld en/of kindermishandeling constateert dat de onveiligheid niet stopt of zich herhaalt.

2. Situaties van onveiligheid

In het afwegingskader zijn situaties vastgelegd waarin de beroepskracht altijd melding moet maken bij Veilig Thuis. Dit zijn situaties waarbij er sprake is van:

- Acute onveiligheid
- Structurele onveiligheid
- Disclosure (d.w.z. kind/volwassene geeft zelf aan slachtoffer te zijn van mishandeling/ verwaarlozing)

Acute onveiligheid

Er is sprake van acute onveiligheid als een zorgvrager (kind) direct in fysiek gevaar is, diens veiligheid de komende dagen niet gegarandeerd is en hij of zij direct bescherming nodig heeft.

Bij het afwegen van signalen van huiselijk geweld en/of kindermishandeling schat een beroepskracht allereerst en voortdurend in of een betrokkene acuut (levens)gevaar loopt. Dit betreft de aanwezigheid van fysiek of seksueel geweld (met of zonder letsel) of, in geval van zorgafhankelijke kinderen of (oudere) volwassenen, de afwezigheid van de meest basale verzorging (waaronder eten, drinken, kleding en onderdak). Hieronder valt bijvoorbeeld ook om het onnodig toedienen of juist nalaten van het toedienen van medicijnen.

Structurele onveiligheid

Er is dan sprake van herhaling of het voortduren van onveilige situaties of geweld. Een voorgeschiedenis van huiselijk geweld of kindermishandeling is de belangrijkste voorspeller voor voortduren van onveiligheid (daderschap en slachtofferschap) in de toekomst.

Disclosure

Wanneer slachtoffers uit zichzelf een beroepskracht om hulp vragen bij huiselijk geweld of kindermishandeling of zich uiten bij een beroepskracht zonder hulp te vragen, is er sprake van disclosure. Dit wordt ook wel onthulling genoemd. Deze slachtoffers dienen ook bij Veilig Thuis gemeld te worden. Wanneer een kind of volwassene uit

zichzelf praat over mogelijk huiselijk geweld en/of kindermishandeling betekent dit veelal dat het (minderjarige) slachtoffer een acute crisis ervaart en vreest voor de veiligheid en/of het welzijn van zichzelf of gezinsleden.

De drie meldnormen zijn te vertalen in vijf afwegingsvragen die bij stap 4 gesteld worden.

Let op: mogelijk seksueel geweld

Wanneer er sprake is van een mogelijk seksueel delict dient de beroepskracht per direct contact op te nemen met het centrum voor seksueel geweld (0800 – 0188). Dit om mogelijk sporenonderzoek plaats te laten vinden en het beeld/verhaal niet te vertroebelen t.a.v. het kind. Wel is het van belang dit altijd aan het kind uit te leggen zodat hij/zij zeer goed begrijpt wat er gebeurt.

Overzicht wettelijk verplichte stappen

STAP 1 In kaart brengen van signalen	Breng signalen in kaart die je zorg bevestigen of ontkrachten. Leg signalen en vervolgstappen objectief en feitelijk vast in het dossier. Voer indien nodig de kindcheck uit.
STAP 2 Advies vragen aan deskundige collega of Veilig Thuis	Overleg met een deskundige collega om signalen te duiden. Raadpleeg zo nodig Veilig Thuis of een forensisch arts. Neem bij eergeerelateerd geweld, huwelijksdwang of vrouwenbesnijdenis direct contact op met Veilig Thuis.
STAP 3 Gesprek met ouders en /of kind	Bespreek je zorgen zo snel mogelijk met de ouders en met het kind zelf. Alleen als jouw veiligheid of die van het kind in gevaar kan komen door een gesprek kun je hiervan afzien.
STAP 4 Wegen van het geweld	Maak een inschatting van de aard en de ernst van de situatie op basis van de informatie uit stap 1 t/m 3. Vraag bij twijfel advies aan Veilig Thuis. • Blijft je vermoeden bestaan? Indien nee: meldcode afsluiten. • Zo ja, is er sprake van (een vermoeden van) acute of structurele onveiligheid?
STAP 5 Neem twee beslissingen:	1. Is melden noodzakelijk? Als je acute of structurele onveiligheid vermoedt, doe je een melding bij Veilig Thuis en beoordeel je gezamenlijk of hulp bieden of organiseren ook tot de mogelijkheden behoort. 2. Is hulp (ook) mogelijk? Beantwoord de volgende vragen: • Ben je in staat effectieve hulp te bieden of organiseren? • Werken betrokkenen mee aan de geboden hulp? • Leidt de hulp binnen de gewenste termijn tot duurzame veiligheid en welzijn van alle betrokkenen? Indien 'nee' (alsnog) melden bij Veilig Thuis.

Concrete afspraken in dit kader

Alle personeelsleden van onze school hebben de verplichting kennis te hebben van de signalen die een kind kan geven rondom kindermishandeling en huiselijk geweld. Alle personeelsleden hebben kennis van het protocol zoals hier omschreven. Het is aan de directie van de scholen om jaarlijks de Meldcode onder de aandacht van het personeel te brengen, zodat de kennis 'up to date' is op dit gebied.

Leerkrachten hebben de taak te signaleren en de signalen door te geven aan de IB-er of directie zodat zij altijd in gesprek kunnen blijven met de ouders/verzorgers van het kind over het kind en niet onnodig belast worden.

Stap 1

Na binnenkomst van een signaal stemmen de IB-er en directeur af wie de signalen in kaart gaat brengen en het kind evt. observeert. Ook wordt afgesproken wie van de twee de signalen documenteert en op welke wijze deze in het kinddossier worden opgeslagen.

Stap 2

Na de fase van signalering stemmen de IB-er en directeur af wie consulteert bij VT. Dit alles gebeurt nog anoniem.

Stap 3

Directeur en de IB-er stemmen af wie met het kind in gesprek gaat en wie de ouders/verzorgers inlicht t.a.v. de situatie. Dit gesprek wordt altijd met twee professionals gevoerd en gedocumenteerd en in het dossier van het kind geplaatst.

Stap 4

Directeur en de IB-er wegen met elkaar af of melden noodzakelijk is aan de hand van de 5 vragen van het afwegingskader.

Bij twijfel is er contact met Veilig Thuis. Concreet:

- Directeur/ IB-er doet een de risicotaxatie en/of de beoordeling van de veiligheidssituatie en stemt af wie de 5 vragen van het afwegingskader beantwoordt.
- Bij twijfel neemt directeur/ IB-er contact op met Veilig Thuis, dit kan dan niet meer anoniem
- De directeur van de school heeft altijd de laatste stem over wel/niet doorgaan naar stap 5.
- Bij doorgaan naar stap 5 stemt directeur/ IB-er af wie de melding doet en wie de melding met de betrokkenen bespreekt.
- Directeur/ IB-er documenteert zijn/haar beslissing in Parnassys bij het kinddossier.

Stap 5

De directeur van de school (of anders afgesproken) neemt contact op met VT en legt de situatie voor waarbij naam en toenaam van het kind wordt genoemd. Hierbij worden de laatste drie afwegingsvragen doorgenomen met de medewerker van VT en samen wordt afgewogen of melden noodzakelijk is.

Let op: De directeur van de school is altijd degene die uiteindelijk bepaalt of een melding doorgezet wordt. Ook al adviseert de medewerker van VT iets anders. Op onze school worden de meldingen ook altijd gedaan door de IB-er of directeur van de school.

Een formele melding is *altijd digitaal via de website* van VT. Na de melding wordt deze bevestigd per mail. Een melding doe je dus altijd op 'papier'. (Telefonisch is melden niet mogelijk en wordt altijd gezien als een consult).

Soms kan hulp georganiseerd worden in het netwerk van het kind, waardoor melden niet noodzakelijk is. Het is van belang dat afspraken rondom hulpverlening worden vastgelegd in het dossier van het kind zodat dit gemonitord wordt en bij volgende signalen kan worden meegenomen in de afweging.

Vertrouwelijke informatie

We zijn op onze school alert op het AVG-proof hanteren van de verkregen informatie. Concreet betekent dit dat in geval van stap 1 en 2 in de Meldcode uitsluitend op basis van vertrouwelijkheid informatie wordt gedeeld met een zo beperkt mogelijk aantal professionals. Vanaf stap 3 in de Meldcode zijn wij verplicht te documenteren op naam van het kind. Dit document wordt beveiligd opgeslagen*.

Info

In de [Toolkit meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling](#) staan hulpmiddelen en praktische tips. Hier is bijvoorbeeld de Meldcode-app voor professionals van verschillende beroepsgroepen beschikbaar. De app kan helpen om de 5 stappen (waaronder bij stap 4 het afwegingskader en de vijf afwegingsvragen) van de Meldcode te doorlopen.

Meer info:

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/huiselijk-geweld/meldcode>

*Een document beveiligen met een wachtwoord:

Stap 1: Maak het document aan

Stap 2: Klik op 'Bestand' à 'Info'

Stap 3: Kies voor 'Document beveiligen' à 'Versleutelen met een wachtwoord'

Stap 4: Kies een wachtwoord

Het document is nu beveiligd.

Sla dit document op in de bibliotheek IB op SharePoint.